सहायक कामगार आयुक्त, कल्याण यांचे कार्यालयाकरीता स्वीय प्रपंजी लेखा (पी.एल.ए.) खाते उघडण्यास मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उद्योग, उर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग शासन निर्णय क्रमांकः संकीर्ण-०५२५/प्र.क्र. १३२/कामगार-८ मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. दिनांक: ०७ ऑक्टोबर, २०२५.

वाचा:-

- 9) कामगार आयुक्त यांचे पत्र क्र. काआ/लेखा/वैठेले/२०२५/कार्या-५/६२४, दि. १५.०५.२०२५.
- २) वरिष्ठ लेखाअधिकारी, प्रधान महालेखाकार कार्यालय, महाराष्ट्र यांचे पत्र क्र. टीएम/ सीएच-२/युओआर/उ.ऊ.का.ख.वि/युओआर क्र. १६८/२०२५-२६/११४३, दि. २२.०९.२०२५.

प्रस्तावना:-

कामगार विभागाच्या अधिपत्याखालील कामगार कार्यालयांकडे मा. औद्योगिक न्यायालय, मा. कामगार न्यायालय, मा. उच्च न्यायालय, इतर न्यायीक आदेशानुसार तसेच विविध कामगार कायद्यांमध्ये असलेल्या तरतूदीनुसार सक्षम प्राधिकारी यांनी दिलेल्या आदेशान्वये वसूल झालेली रक्कम वैयक्तीक ठेव (PLA) खात्यामध्ये जमा केली जाते. सदरच्या जमा झालेल्या रकमेबाबत प्रतिवादी यांनी वरिष्ठ न्यायालयामध्ये आव्हान दिले नसल्यास सदरची रक्कम तात्काळ संबंधित कामगाराला परत देण्याच्या व्यवहारासाठी ठेव खाती म्हणून वापरली जाते. उक्त व्यवहार करण्याकरीता सहायक कामगार आयुक्त, कल्याण यांचे कार्यालयासाठी स्वीय प्रपंजी खाते उघडण्यास परवानगी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती. त्यानुसार खालील प्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णयः-

सहायक कामगार आयुक्त, कल्याण यांचे कार्यालयास मा. औद्योगिक न्यायालय, मा.कामगार न्यायालय, मा. उच्च न्यायालय, इतर न्यायीक आदेशानुसार तसेच विविध कामगार कायद्यांमध्ये असलेल्या तरतूदीनुसार सक्षम प्राधिकारी यांनी दिलेल्या आदेशान्वये वसूल झालेली रक्कम जमा करणे तसेच सदरच्या जमा झालेल्या रकमेबाबत प्रतिवादी यांनी वरिष्ठ

न्यायालयामध्ये आव्हान दिले नसल्यास सदरची रक्कम तात्काळ संबंधित कामगाराला परत देण्याकरीता शासन याद्वारे सहायक कामगार आयुक्त, कल्याण यांच्या नावे, स्वीय प्रपंजी लेखा खाते (पी.एल.ए.) उघडण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

- २. सदर खात्यात मा. सर्वोच्च न्यायालय, मा. औद्योगिक न्यायालय, मा. कामगार न्यायालय, मा. उच्च न्यायालय, इतर न्यायीक आदेशानुसार तसेच विविध कामगार कायद्यांमध्ये असलेल्या तरतूदीनुसार सक्षम प्राधिकारी यांनी दिलेल्या आदेशान्चये वसूल झालेली रक्कम जमा केली जाईल तसेच सदरच्या जमा झालेल्या रकमेबाबत प्रतिवादी यांनी वरिष्ठ न्यायालयामध्ये आव्हान दिले नसल्यास सदरची रक्कम तात्काळ संबंधित कामगाराला परत करण्याचे धनादेश उक्त खात्यामधून अदा करण्यात येतील. तथापि, सदर खात्यात सरकारी निधी किंवा शासकीय अनुदान जमा करण्यात येणार नाही याची नोंद ध्यावी.
- 3. सदर खात्यातून महसूल प्राप्ती / महसूली खर्चाचे व्यवहार केले जाणार नाहीत याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ४. सदर खात्यात जमा होणाऱ्या निधीचा विनियोग करताना शासनाने वेळोवेळी ठरवून दिलेल्या मार्गदर्शक तत्वांचे व वित्तीय नियमांचे पालन करणे बंधनकारक राहील. तसेच महाराष्ट्र कोषागार नियमांमधील तरतूदींचे पालन करणे ही आवश्यक राहील.
- ५. शासन निर्णय, वित्त विभाग, दिनांक ५.०९.२०२३ मधील तरतूदी तसेच त्यामध्ये वेळोवेळी होणाऱ्या सुधारणांनुसार विविध बाबींसाठी प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय अधिकारांनुसार सदर खात्यातील रक्कम खर्च करावी.
- ६. या खात्यावर जमा व खर्चाच्या होणाऱ्या रक्कमांचा महालेखापाल कार्यालयासोबत मासिक/त्रैमासिक ताळमेळ घेण्याची जबाबदारी संबंधित संस्थेच्या आहरण व संवितरण अधिकारी यांची राहील. याबाबतचे सविस्तर तपशिलवार मासिक विवरणपत्र संस्थेमार्फत कामगार आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांना सादर करण्यात येईल. कामगार आयुक्तालयामार्फत याबाबतची तपासणी करुन त्रैमासिक अहवाल शासनास सादर करण्यात येईल.
- ७. सदर खात्यावरील व्यवहार शासकीय/वित्तीय नियमांनुसार चालू असल्याबाबत शहानिशा करण्याची व सदर खात्यावर योग्य नियंत्रण ठेवण्याची जबाबदारी सहायक कामगार आयुक्त, कल्याण यांची राहील.

- ८. सदर स्वीय प्रपंजी लेखा खात्यावर नियमित व्यवहार करणे आवश्यक आहे. तसेच सदर खाते व्यवहाराअभावी बंद होऊ नये याची जबाबदारी सहायक कामगार आयुक्त, कल्याण यांची राहील.
- ९. सदर खात्यावर होणाऱ्या आर्थिक व्यवहारांचे नियमित लेखापरिक्षण करणे आवश्यक आहे.
- 90. उपरोक्त शासन निर्णय, वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक-२७९/२०२५/कोप्र-५, दि.०७.०८.२०२५ अन्वये व महालेखापाल, महाराष्ट्र, मुंबई-१ यांनी अनौ. संदर्भ क्र.टीएम/सीएच-२/युओआर/उ.ऊ.का.ख.वि/युओआरक्र.१६८/२०२५-२६/११४३, दिनांक २२.०९.२०२५ अन्वये दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ११. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२५१००७११४४३७३२१० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीनिवास जिरेवार) कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) १/२, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
- २. कामगार आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ३. निवासी लेखाधिकारी, मुंबई.
- ४. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ५. सहायक कामगार आयुक्त, कल्याण
- ६. जिल्हा कोषागार अधिकारी, सहायक कामगार आयुक्त, कल्याण.
- ७. कक्ष अधिकारी (कोषा प्रशा-५), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८. निवडनस्ती (कामगार-८)